

Etikrådets ordförande kritisk mot Expressen:

Vad är »schysst?«

– Ett ledord i Joakim Berners ledare till den »nya« Expressen var »schysst«. Men den nya »schyssta« Expressen har tydligen omdefinierat ordet genom att hänga ut en hel yrkeskår, säger Robert Leth i en kommentar till kvällstidningens nylansering, där man i första numret den 25 juli namngav 80 läkare och tandläkare som fällt i Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd (HSAN). Dagen efter presenterade tidningen också ett tragiskt HSAN-fall.

II – Självklart skall patienter få veta om de läkare de besöker har begränsad eller indragen behörighet, men det måste vara fel att offra individer för att illustrera detta, anser Robert Leth, ordförande i Läkarförbundets etik- och ansvarsråd (EAR). Bakgrunden till ärendena i Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd är nästan alltid olika och beroende på bakgrunden vidtas olika åtgärder för att förhindra att misstagen upprepas.

– Fel kan t ex ske på grund av dålig organisation eller för högt tempo, på grund av kunskapsluckor. Och även läkare blir sjuka och gamla. I några fall handlar det om oärlighet, som det kontrollsystem vi har fångat upp, säger Robert Leth.

– Om en läkare får en erinran eller

varning i Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd tas den på största allvar, och läkaren och hans/hennes överordnade och kolleger går också noga igenom ärendet för att se vad som gick fel. Skulle misstaget bero på en kunskapslucka kan man under en prøvotid knyta en annan läkare till den läkare som felat så att denne alltid har någon att rådgöra med.

Förebygga olyckor viktigast

– Det allra viktigaste måste vara att arbeta för ett system som förebygger att olyckor inträffar i vården, kommenterar Robert Leth Anders Magnussons uttalande i Expressen den 25 juli om att skrota HSAN och i stället åtala läkare som gör fel.

– Sveriges allmänna patientförenings vice ordförande förordar det amerikanska systemet att vid felbehandling utkräva ansvar inför allmän domstol. Det har vi i Sverige och Norden velat undvika, eftersom det varken gynnar patienter eller läkare. Det är alldeles uppenbart att de enda som tjänar på detta system är advokaterna, säger Robert Leth.

– Patienterna skall naturligtvis kunna känna sig trygga och få en vård av högsta kvalitet. Det system vi har i Sverige idag har som mål att förebygga att patienter kommer till skada och att vi lär oss av gjorda misstag. Om något går fel anmäls och granskas detta och man vidtar de åt-

FOTO: HANS PETERSSON

»Vårt system går ut på att minimera antalet misstag i sjukvården«, säger Robert Leth.

gärder som krävs i det individuella fallet för att säkerställa att det inte händer igen.

– Det finns ju också ett kompensationsystem i patientförsäkringen för dem som trots allt drabbas av fel och misstag i sjukvården. I det system vi har för att kontrollera vården ingår att både patienter och de som arbetar inom vården uppmanas att anmäla fel som begås och incidenter som skulle kunna leda till felbehandling. För att kunna fortsätta att förbättra vården är det mycket angeläget att vi får fram denna kunskap, framhåller Robert Leth.

Eva Oldinger
frilansjournalist

Myndigheternas samverkan ofta bristfällig

Socialstyrelsen har låtit genomföra en undersökning av hur myndigheter samverkar kring långtidssjukskrivna personer som samtidigt är arbetssökande. I endast drygt hälften av de ärenden där det är mer än en myndighet inblandad, samverkar myndigheterna.

II 4 000 personer som var långtidssjukskrivna och samtidigt inskrivna vid arbetsförmedlingen valdes slumpmässigt ut för studien, som finns beskriven i Socialstyrelsens rapport »Samarbete kring långtidsarbetslösa sjukskrivna«.

43 procent av de tillfrågade besvara-

de den enkät som skickades ut. Av dessa hade 89 procent haft kontakt med mer än en myndighet, först och främst försäkringskassan, sjukvården och arbetsförmedlingen, men endast i 57 procent av fallen hade samverkan mellan myndigheterna förekommit.

Olika grader av samverkan

Ytterligare en enkät skickades till de arbetsförmedlare som stod som ansvariga för dem som deltog i studien. Här framkom att flertalet av de kontakter som arbetsförmedlingen hade haft med andra myndigheter endast omfattat informationsutbyte. I cirka en tredjedel av ärendena hade dock myndigheterna genomfört åtminstone en gemensam kartläggning och bedömning.

Visavi sjukvården var samarbetet i stor utsträckning begränsat till informationsutbyte. Samarbetet mellan arbetsförmedlingen och försäkringskassan respektive mellan försäkringskassan och

kommunen hade i mer än hälften av samverkansärendena inneburit att myndigheterna hade samordnat insatserna.

Samverkan upplevs positivt

Bland de personer som myndigheterna hade samarbetat kring, var inställningen till samarbetet övervägande positiv. 90 procent hade helt eller delvis själva deltagit i samarbetet och 50 procent gav samverkan mycket positiva omdömen i enkäten.

Av de personer som varit i kontakt med flera myndigheter men där myndigheterna inte hade samverkat, önskade 50 procent att så skulle ha skett. Bara 9 procent svarade nej på frågan om de ville att myndigheterna skulle ha samverkat i deras ärende.

Lena Lundberg
vikarierande reporter